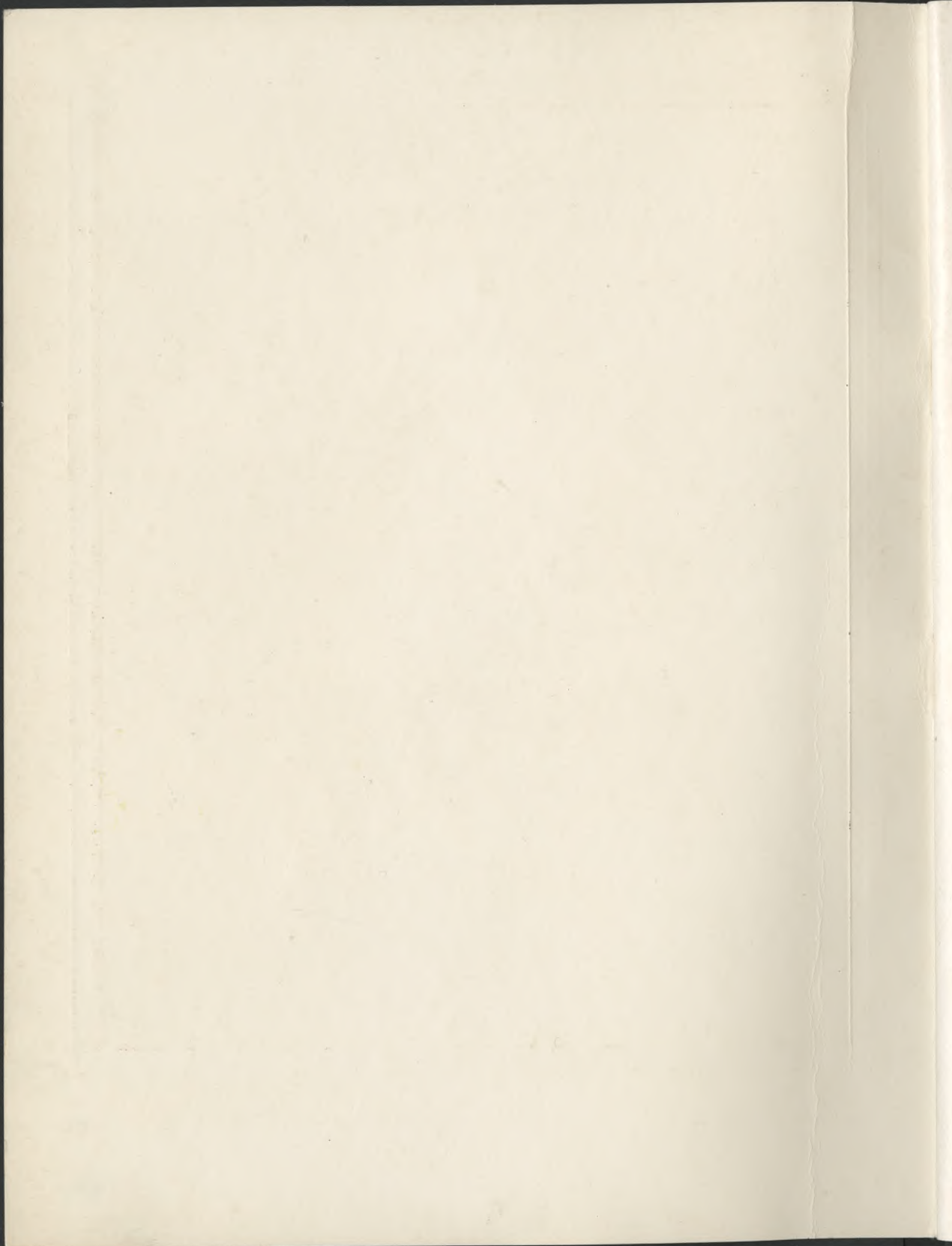

PORTRETY BELGRADCZYKÓW
XIX WIEKU

MUZEUM MIASTA BELGRADU

MUZEUM HISTORYCZNE m.st. WARSZAWY

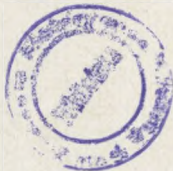
S. 57409

MUZEUM MIASTA BELGRADU
MUZEUM HISTORYCZNE m.st. WARSZAWY

PORTRETY
BELGRADCZYKÓW
XIX WIEKU

WARSZAWA 1977

094/77

75480

W roku ubiegłym w ramach współpracy między Muzeum miasta Belgradu i Muzeum Historycznym m.st. Warszawy przedstawiliśmy w Belgradzie wystawę ukazującą Warszawę w malarstwie XIX i XX w.

Wyrażamy radość, że obecnie możemy gościć w Warszawie wystawę portretów mieszkańców XIX-wiecznego Belgradu. Portrety te utrwaliły bogaty i jakże malowniczy obraz społeczeństwa, które wywalczywszy niepodległość weszło na drogę niezwykle szybkiego, wszechstronnego rozwoju. Prezentowane dzieła stanowią cenne źródło poznania historycznego, przyciągają też uwagę wysokimi wartościami artystycznymi.

Jesteśmy przekonani, że również i uczucie szczerzej przyjaźni, jakim społeczeństwo polskie zawsze darzyło narody Jugosławii, wywoła głębokie zainteresowanie wystawą.

Wyrazy serdecznego podziękowania za przygotowanie wystawy składamy dyrektorowi Muzeum miasta Belgradu dr Jovanovi Todoroviciovi i jego współpracownikom.

Muzeum Historyczne m.st. Warszawy

Belgrad, osiedle położone na terenach od Kalemegdanu do Karaburmy, istnieje już siedem tysięcy lat i wstępuje w wiek XIX jako podpadłe miasto na dalekiej północnej granicy Cesarstwa Otomańskiego, niepokojone często konfliktami wewnętrznymi między oficjalną władzą turecką a odsuniętymi od rządów janczarami.

W toku swojej niezwykle dynamicznej historii Belgrad był wielokrotnie sceną starć wojennych i zniszczeń — będących następstwem wielkich ambicji zdobywczych, poczynając od prehistorycznych plemion pasterskich, poprzez plemiona z okresu wędrówek narodów, do czasów bizantyjskich, węgierskich, bułgarskich, austriackich i tureckich zdobywców. Cztery stulecia pod panowaniem tureckim były dla Serbów niezmiernie burzliwym okresem.

Koniec XVIII wieku dzięki nadaniu sułtańskiemu z 1793 i 1794 roku przyniósł Serbom, jako wielkiej grupie etnicznej pod władzą turecką, znaczne przywileje. Obok innych uprawnień, Serbowie otrzymali pozwolenie na odnawianie starych i budowę nowych kościołów i monastyrów. Po ogromnych zniszczeniach tureckich oznaczało to wzmożoną odbudowę i wznoszenie obiektów sakralnych w całym okręgu belgradzkim, a tym samym intensyfikację życia artystycznego w ogóle.

Niestety, ze względu na nowo powstałą sytuację polityczną w Turcji na początku wieku XIX, tendencja ta nie potrwała długo. Zacięte spory i walki o władzę między ugrupowaniem buntowników, a legitymistycznymi przedstawicielami najwyższej warstwy rządzącej w Turcji, wywołały pogorszenie ogólnych, a więc i kulturalnych warunków życia ludności serbskiej. W tym czasie w Belgradzie nie było odpowiednich warunków dla rozwoju sztuki. Ośrodek kulturalny Serbii przedpowstaniowej znajdował się z dala od Belgradu — centrum władzy tureckiej, głęboko w środkowej Serbii, w Valjevie i okolicach.

Po wyzwoleniu Belgradu i Serbii spod władzy tureckiej ogólne warunki i zacofanie kulturalne ludności nie pozwalały na natychmiastowy rozwój życia artystycznego.

Belgrad w toku swojej burzliwej i niespokojnej przeszłości często zmieniał skład etniczny mieszkańców, co w dużej mierze wiązało się z czasowym pobytom zdobywców twierdzy belgradzkiej.

W momencie wyzwolenia przez powstańców serbskich w 1806 r. miasto swoim wyglądem i różnorodnym składem etycznym stanowiło gród typu lewantyńskiego. Jego sytuacja ekonomiczna było nie do pozazdroszczenia. W początkach XIX wieku mieszkańcy Belgradu stanowili mieszaninę różnych narodów i grup etnicznych. Obok Serbów i Turków, Belgrad zamieszkiwali Grecy, Rumuni, Ormianie, Żydzi, Albańczycy i Bułgarzy. Tak więc część ludności Belgradu i okolic stanowili tubylcy, a resztę tworzyli osadnicy z innych terytoriów Serbii, lub wręcz z innych regionów Półwyspu Bałkańskiego.

Karadjordje, a także Miloš zwracali szczególną uwagę na serbski Belgrad. Książę Miloš systematycznie wypierał Turków z Belgradu, zaludniając go wyłącznie Serbami i wzmacniając jednocześnie pod względem ekonomicznym.

W pierwszej połowie XIX wieku stroje, domy, meble i sposób życia mieszkańców Belgradu znajdowały się pod dominującym wpływem Wschodu i długoletniego pobytu Turków na naszych ziemiach.

Do lat trzydziestych zeszłego wieku rzadko można było zobaczyć w Belgradzie ludzi ubranych po europejsku. Wyjątek stanowili zamieszkali tu nieliczni Serbowie z Austrii, lub podróżujący cudzoziemcy.

Ludność Belgradu pochodzenia serbskiego, w pierwszych dziesięcioleciach XIX wieku, nosiła stroje mieszczańskie o silnie zaznaczonych wpływach turecko-orientalnych. Podobnie książę Miloš, aż do czasu wydania zbioru praw przez sułtana tureckiego w roku 1830, nosił strój turecki i zawój na głowie jako symbol pokory i oddania Turcji. Tak go widział i namalował w 1824 roku Pavel Djurković.

Do konserwatywnego i patriarchalnego środowiska Belgradu stopniowo wdzierały się wpływy z Zachodu, głównie dzięki wyjazdom młodych ludzi na studia zagranicznego, oraz intensywnym kontaktom handlowym.

Tak więc, w latach czterdziestych zeszłego wieku krzyżowały się w Belgradzie wpływy Wschodu i Zachodu — starego, patriarchalnego i współczesnego, europejskiego sposobu życia. Proces europeizacji mieszczańskiego społeczeństwa serbskiego, rozpoczęty jeszcze w latach trzydziestych zeszłego wieku, został zakończony w latach siedemdziesiątych tego samego stulecia.

Znany jest fakt, że Karadjordje po pierwszym powstaniu w 1804 roku utrzymywał związki z serbskimi malarzami z Austrii. Dositej Obradović, pierwszy minister oświaty w Serbii Karadjordjevicia, próbował sprowadzić do kraju najlepszych malarzy serbskich z Austrii. Obok artystów rodzimych i Serbów z Austrii, w Belgradzie pracowali także malarze-cudzoziemcy bardziej lub mniej utalentowani. Ale niestety mało ich autentycznych dzieł zachowało się do dzisiaj.

Po drugim powstaniu w 1815 roku, książę Miloš Obrenović tylko okresowo bawi w Belgradzie, zamieszkując wraz ze swoim dworem w Kragujevacu. Podobnie i malarze zaczęli zjeżdżać do Kragujevaca, chętniej przeżywając w pobliżu księcia w nadziei na większy zarobek. W 1824 roku na wezwanie księcia Miloša przybywa z Austrii Pavel Djurković (1772—1830), jeden z najwybitniejszych serbskich malarzy klasycystów; maluje księcia, jego rodzinę oraz osobistości dworskie.

Serbscy malarze z Austrii, którzy przybywali sami lub na wezwanie księcia, na krótko tylko zatrzymywali się w Belgradzie, a następnie w poszukiwaniu pracy udawali się do Kragujevaca.

Wyzwolona Serbia i Belgrad były bardzo atrakcyjne dla serbskich artystów i intelektualistów z Austrii. Po drugim powstaniu, w okresie organizowania władzy państwowej i normalizowania życia, liczni malarze serbscy z ziem północnych przekraczali rzekę Savę i Dunaj. W momencie formowania się młode społeczeństwo mieszczańskie nie było dostatecznie silne, aby stworzyć swoją sztukę i kulturę narodową. Natomiast liczni Serbowie z Austrii uważali, że ich obowiązkiem na-

rodowym jest osobiście wspierać rozwój kulturalny wyzwolonej Serbii.

W pierwszej połowie zeszłego wieku artyści rodzimi i cudzoziemscy, którzy początkowo skupiali się wokół dworu księcia Miloša, lub podróżowali po kraju, stopniowo gromadzą się w Belgradzie. Drogą krzyżowania różnorodnych wpływów i kultur plastycznych, tworzy się malarstwo belgradzkie o specyficznym zabarwieniu. Malarstwo to jako wyraz kultury społeczeństwa belgradzkiego, obok swoich czysto artystycznych wartości, jest również dokumentem kulturalno-histerycznym mieszczańskiej społeczności tych czasów.

W procesie rodzenia się młodej klasy mieszczańskiej o specyficznym lokalnym kolorycie belgradzkiej „čaršiji” (targowiska), pojawia się w pewnym momencie zainteresowanie malarstwem i portretem. Dzięki temu zainteresowaniu ówczesnych mieszczan, możemy dzisiaj podziwiać niezwykle ciekawe postacie starych mieszkańców Belgradu, wybitnych osobistości politycznych, ich żon i dzieci. Portrety te dostarczają nam cennych informacji o wyglądzie i strojach mieszczan, oraz o wnętrzach tego okresu.

Mały uroczy świat postaci dziecięcych znalazł także swoje miejsce w serbskim malarstwie XIX w. Artyści podchodzą do tego tematu nadzwyczaj poważnie, nadając określony charakter każdej postaci dziecięcej. Z tych czarujących, niepowtarzalnych portretów dziecięcych promieniuje nieodparty wdzięk, spontaniczność, urok i jakieś naiwne poczucie ważności.

Wszystkie te portrety stanowią pierwszorzędne źródła i dokumenty, pozwalające na badanie rozwoju malarstwa w Belgradzie, oraz na socjologiczne, ekonomiczne i etnologiczne studia dziewiętnastowiecznego społeczeństwa belgradzkiego.

Dzięki przeniesieniu do Belgradu siedziby książęcej i rządu w roku 1841, miasto staje się politycznym, ekonomicznym i kulturalnym centrum Serbii, do którego napływają Serbowie z Austrii i Turcji. Podobnie liczni malarze wykształceni w sławnej wiedeńskiej Akademii Malarstwa (później w Akademii monachijskiej), stale lub czasowo żyli i pracowali w Belgradzie. Wielu najwybitniejszych malarzy serbskich namalowało całe galerie doskonałych portretów mieszkańców Belgradu. Są to malarze o wykształceniu klasycznym zdobywanym w Wied-

niu: Uroš Knežević (1811—1870), Dimitrije Avramović (1815—1855), najwybitniejszy portrecista serbski tego okresu — Jovan Popović (1810—1864) i pierwsza kobieta-malarz o wykształceniu akademickim i wielkim talencie — Katarina Ivanović (1817—1882).

Obok malarzy wykształconych za granicą, mistrzów w swoim zawodzie, o wybitnym talencie i wielkiej kulturze plastycznej, w pierwszej połowie XIX w. pracują w Belgradzie również malarze ikon — rzemieślnicy. Choć ci malarze-rzemieślnicy oczywiście nie starali się rozwiązywać problemów sztuki, ani nie rozporządzali określoną techniką malarską, zdołali jednak swoimi skromnymi środkami wyrazu ukazać indywidualność przedstawionych postaci. Potrafili pedantycznie zanotować detale strojów, biżuterii, czy trzymanego obowiązkowo przez osobę portretowaną kwiatu lub ptaka. Po tych bardzo często obdarzonych wrażliwością na barwy i utalentowanych malarzach, wykształconych w pracowniach lokalnych mistrzów, pozostały portrety odznaczające się szczególnym, naiwnym wdziękiem, urokiem, świeżością i bezpośredniością. Ich klientami byli przede wszystkim mniej zamożni kupcy, rzemieślnicy, i niżsi urzędnicy. Obok specyficznej wartości historycznej, portrety te stanowią źródło informacji o wyglądzie i ubiorach pewnej określonej warstwy belgradzkiego społeczeństwa mieszczańskiego połowy XIX w. Jednym z najbardziej utalentowanych i płodnych malarzy tej grupy był Arsenije Petrović (1803—1870).

W drugiej połowie XIX wieku w Belgradzie pracuje już wielu malarzy o wykształceniu akademickim, którzy znają i śledzą współczesne im kierunki artystyczne. Jest to okres, w którym serbska sztuka plastyczna dorównuje europejskiej.

Malarzy klasycyzmu serbskiego, wykształconych w Wiedniu w pierwszej połowie XIX wieku cechowały również dążenia romantyczne. Przejawiało się to zainteresowaniem heroiczną przeszłością narodu i wydarzeniami historycznymi. Również malarze romantyzmu kultywowali ten sam krąg zainteresowań, oraz wyraziście odzwierciedlali przeżywaną przez naród przeszłość.

Najbardziej utalentowanym malarzem romantyzmu serbskiego był poeta i malarz Djura Jakšić (1832—1878). Człowiek o wielkim temperamentie, osobowość obdarzona szczególną wrażliwością na barwy

i kształt, malarz dramatycznych scen historycznych i autor namiętnych utworów patriotycznych. Przyjacielem Jakšicia jeszcze z czasów studenckich był Stevan Todorović (1832—1925), wybitna postać życia artystycznego Belgradu w drugiej połowie zeszłego stulecia. W roku 1857 założył on pierwszą Szkołę Malarstwa Śpiewu i Wychowania Fizycznego. We wspomnieniach jego uczniów, lata przeżyte w szkole, w której można było malować, śpiewać, rozmawiać o literaturze i uprawiać gimnastykę — były niezapomniane. Stevan Todorović w roku 1860 zorganizował pierwszą wystawę sztuki w Belgradzie. Jako człowiek bardzo utalentowany, o wielkiej energii i chęci do pracy został arbitrem życia kulturalnego Belgradu i malarzem-kronikarzem społeczeństwa belgradzkiego.

Akademia Malarstwa w Wiedniu, kiedyś niedościgniony ideał malarzy serbskich — klasycystów i romantyków, stopniowo traci na znaczeniu. Malarze-realiści zwracają się teraz w stronę nowego ośrodka artystycznego — Monachium, do którego przyciągają ich nowoczesne metody nauki w szkołach plastycznych oraz liczne wspaniałe wystawy artystów rodzimych i obcych.

Pokolenie malarzy-realistów posiada cechy wspólne z poprzednią generacją malarzy-romantyków. Wciąż jeszcze występuje romantyczny zapał i entuzjastyczne zainteresowanie przeszłością narodową, obok traktowania tematów w sposób już czysto realistyczny.

Wiele portretów mieszkańców Belgradu pozostało po utalentowanych, świetnie znających swój zawód malarzach-realistach: Milošu Tenkoviću (1849—1890), pierwszym serbskim malarzu, którego nie pociągało malarstwo sakralne, Djordju Krsticiu (1851—1907), najwybitniejszym malarzu okresu realizmu, uprawiającym styl „czysty” i również wielce cenionym Djordju Milanoviću (1850—1919).

Pod koniec XIX wieku w Serbii i Belgradzie, największym szacunkiem cieszyli się malarze — Uroš Predić (1857—1954) i Paja Jovanović (1859—1957). Byli oni doskonałymi mistrzami w swoim zawodzie, wierni najczystszej stylowi wiedeńskiego realizmu akademickiego. Chociaż większa część ich życia przypada na wiek XX, twórczość ich należy jeszcze do wieku XIX.

Wśród portretów tego okresu znajdują się doskonałe studia psycholo-

giczne oraz dzieła ciekawie opracowane pod względem kolorystycznym. Odnosi się to zarówno do stosowania barw świeżych, czystych przez malarzy — prymitywistów, jak i do wyszukanych rozwiązań kolorystycznych malarzy wykształconych.

Portretowani byli przedstawiciele całego społeczeństwa Belgradu, począwszy od drobnych rzemieślników, kupców i niższych urzędników, poprzez przedstawicieli najwyższych warstw społecznych, aż do panujących i ich rodzin. W ten sposób portrety mieszczan są cennymi źródłami, dzięki którym bezpośrednio i pośrednio można śledzić rozwój serbskiego i belgradzkiego mieszczeństwa — społeczeństwa, które odrzucając fezy, zdobione kamizelki, skórzane pasy z zatkniętymi pistoletami, kobiece nakrycia głowy przetykane srebrem, pelerynki z aksamitu i szuby z lisiego futra — stopniowo nabiera nowych przyzwyczajzeń w sposobie ubierania się a co za tym idzie nowych przyzwyczajzeń w pojmowaniu świata i sposobie życia.

Radmila Antić

KATALOG PORTRETÓW

AVRAMOVIĆ Dimitrije (1815—1855)

1. Portret Dositeja Obradovicia, pisarza i pierwszego ministra oświaty w wyzwolonej Serbii.
Olej na pł., 97×79 cm.
Własność Muzeum Narodowego, Belgrad, nr inw. 1447

BARABAŠ Mikloš (1810—1898)

2. Portret Savki (Jelisavety) córki księcia Miloša, 1845.
Akwarela, 27,5×20,8 cm, nr inw. U 640.

BES Johan (połowa XIX wieku)

3. Portret malarza i litografa Anastasa Jovanovicia, 1858.
Olej na pł., 61,7×75,2 cm, nr inw. U 585.

GOEBEL Karl (1824—1899)

4. Portret księżniczki Natalii, 1881.
Akwarela, 45×42 cm, nr inw. U 515.

IVANOVIĆ Katarina (1811—1882)

5. Portret Kaliny Hadži Rošu, połowa XIX wieku.
Olej na pł., 70×56 cm, nr inw. U 22.

ISAJLOVIĆ Jovan Młodszy (1807—1885)

6. Portret doradcy Miljaca Trifunovicia, połowa XIX wieku.
Olej na pł., 70×60,3 cm, nr inw. U 119.

JAKŠIĆ Djura (1832—1878)

7. Portret starej kobiety, 1870.
Olej na pł., 66×55 cm, nr inw. U 54.
8. Portret mężczyzny.
Olej na pł., 58×48 cm, nr inw. U 80.

JOVANOVIĆ Pavle (1859—1957)

9. Portret Djordja Jovanovicia, rzeźbiarza.
Olej na desce, 41×32 cm.
Własność prywatna, Belgrad.

KNEŽEVIĆ Uroš (1811—1876)

10. Portret Dimitrija Davidovicia, dziennikarza i publicysty, pierwszego redaktora gazety „Novine srbske”, 1834.

Olej na pł., 66,5×55,5 cm.

Własność Muzeum Narodowego, Belgrad, nr inw. 1469.

11. Portret Stefana Stefanovicia Tenke, przewodniczącego rady, 1837.
Olej na pł., 87×69 cm, nr inw. U 272.
12. Portret Jovana Obrenovicia, ok. 1842.
Olej na pł., 71,2×65,8 cm, nr inw. U 467.
13. Portret Milevy Vukomanović, ok. 1843.
Olej na pł., 67×50 cm, nr inw. U 516.
14. Portret Kleopatry Karadjordjević, po r. 1850.
Olej na pł., 128×95 cm, nr inw. U 185.
15. Portret naczelnika Vukašinovicia, 1851.
Olej na pł., 43×32,5 cm, nr inw. U 163.
16. Portret Smilji Vukašinović, 1851.
Olej na pł., 97×75 cm, nr inw. U 1077.
17. Portret Tomy Kosticia, prawnika, ok. 1853.
Olej na pł., 94×74 cm, nr inw. U 14.
18. Portret żony Tomy Kosticia, ok. 1855.
Olej na pł., 94×74 cm, nr inw. U 13.
19. Portret Aspaziji Leko, ok. 1855.
Olej na pł., 91,5×73 cm, nr inw. U 280.
20. Portret Ljubomira Cincar Jankovicia, adiutanta księżęcego, ok. 1859.
Olej na pł., 91×73 cm, nr inw. U 5.
21. Portret małego Leka, 1868.
Olej na pł., 48×37 cm, nr inw. U 81.

KRSTIĆ Djordje (1851—1907)

22. Autoportret.
Olej na pł., 50×37,8 cm, nr inw. U 638.
23. Portret Josipa Pančicia, uczonego i pierwszego przewodniczącego Serbskiej Akademii Nauk.
Olej na pł., 50×41 cm, nr inw. 1470.
Własność Muzeum Narodowego, Belgrad.
24. Portret dr Vojislava Suboticia, chirurga, jednego z pierwszych profesorów Akademii Medycznej, 1892.
Olej na pł., 113×80,2 cm.
Własność Akademii Medycznej, Belgrad.

NIEZNANY artysta

25. Portret Savki Obrenović, córki księcia Miloša, ok. 1845.
Olej na pł., 78,5×63 cm, nr inw. U 1162.

NIEZNANY artysta

26. Portret Kariny Konstantinović.
Olej na pł., 79×62,3 cm, nr inw. U 1163.

NIEZNANY artysta

27. Portret Konstantina Konstantinovicia.
Akwarela, 21×16,2 cm, nr inw. U 404.

PETROVIĆ Arsenije (1803—1870)

28. Portret dziewczynki z koszyczkiem kwiatów, 1845—50.
Olej na pł., 85,2×58,8 cm, nr inw. U 41.
29. Portret dziewczynki, 1845—50.
Olej na pł., 82×65,5 cm, nr inw. U 83.
30. Portret Jovana i Jelisavety Popović, 1845—50.
Olej na pł., 74×85 cm, nr inw. U 52.
31. Portret młodej dziewczyny, 1845—50.
Olej na pł., 82×65,5 cm, nr inw. U 39.
32. Portret chłopca z gołębiem, ok. 1852.
Olej na pł., 84×54 cm, nr inw. U 42.
33. Portret podoficera Risticia, ok. 1852.
Olej na pł., 80×64,5 cm, nr inw. U 130.
34. Portret Panty Čarapicia, 1852—55.
Olej na pł., 98×78 cm, nr inw. U 2.
35. Portret żony i córeczki Panty Čarapicia, 1852—55.
Olej na pł., 98×77,5 cm, nr inw. U 3.
36. Portret Djury Savicia Glavinicia, kupca, ok. 1850.
Olej na pł., 74,5×57,2 cm, nr inw. U 48.
37. Portret Sosany Savić Glavinić, ok. 1850.
Olej na pł., 74×57 cm, nr inw. U 49.
38. Portret Lazy Petrovicia, złotnika, ok. 1856.
Olej na pł., 78,5×65 cm, nr inw. U 40.
39. Portret Djordja Toski, kupca, ok. 1856.
Olej na pł., 76×58,5 cm, nr inw. U 85.

POPOVIĆ Jovan (1810—1864)

40. Portret księcia Mihaila, 1841.
Olej na pł., 110×95 cm, nr inw. 962.

Własność Muzeum Narodowego, Belgrad.

41. Portret narodowego przywódcy ludu Tomy Vučicia Perišicia, 1841.
Olej na pł., 67,5×55 cm, nr inw. U 78.
42. Portret Cvetka Rajovicia, 1841.
Olej na pł., 80,5×64 cm, nr inw. U 524.
43. Portret Dimitrija Isailovicia, pisarza, 1841.
Olej na pł., 68×55,5 cm, nr inw. U 45.
44. Portret oficera artylerii Stefana Miljkovicia, 1846.
Olej na pł., 91,5×68 cm, nr inw. U 6.
45. Portret Katariny żony dr Medovicia, 1848.
Olej na pł., 76×62 cm, nr inw. U 10.
46. Portret celnika Jovičicia, 1849.
Olej na pł., 76×62 cm, nr inw. U 43.
47. Portret Nastasiji Jovičić, 1849.
Olej na pł., 75,5×62 cm, nr inw. U 11.
48. Portret Anicy Rajović, 1850.
Olej na pł., 80,8×62,8 cm, nr inw. U 525.
49. Portret Tomy Popovicia, kupca, 1850.
Olej na pł., 75×60 cm, nr inw. U 108.
50. Portret Sofiji Popović, 1850.
Olej na pł., 74,5×62,5 cm, nr inw. U 1035.
51. Portret Kira Cane, 1851.
Olej na pł., 79×63 cm, nr inw. U 46.
52. Portret Kaliny Protić, ok. 1852.
Olej na pł., 87×69 cm, nr inw. U 47.
53. Portret Savki, córki Stojana Simicia, ok. 1853.
Olej na pł., 95×78 cm, nr inw. U 175.
54. Portret małego Garašanina, 1853.
Olej na pł., 85,5×68,5 cm, nr inw. U 50.

POSNIKOVIĆ Dimitrije (1815—1891)

55. Portret Jocy Vučkovicia, mistrza cechu krawieckiego i członka zarządu Rady miejskiej Belgradu, poł. XIX wieku.

PREDIĆ Uroš (1857—1953)

56. Portret Milana Piroćanca, ministra spraw zagranicznych, 1888.
Olej na pł., 67×53 cm, nr inw. U 55.

57. Portret Stojana Novakovicia, uczonego i polityka, członka Serbskiej Akademii Nauk.
Olej na pł., 67×52 cm.
Własność wydziału filologicznego Uniwersytetu Belgradzkiego.
58. Portret mieszkanki Belgradu, 1887.
Olej na pł., 68×53,5 cm.
Własność Muzeum Narodowego, Belgrad, nr inw. 1383.

TODOROVIC Stevan (1832—1925)

59. Autoportret.
Olej na pł., 48×38 cm, nr inw. U 160.
60. Portret Dimitrija Joksicia, sekretarza księcia Mihaila, 1861.
Olej na pł., 63×49,5 cm, nr inw. U 28.
61. Portret żony Dimitrija Joksicia, 1861.
Olej na pł., 63×49,5 cm, nr inw. U 29.
62. Portret ojca Dudo.
Olej na pł., 70×57 cm, nr inw. U 59.
63. Portret matki Miletę Radojkovicia.
Olej na pł., 71×55,5 cm, nr inw. U 73.
64. Portret Pavla Belimarkovicia.
Olej na pł., 71,5×55,5 cm, nr inw. U 26.
65. Portret sędziego Jovanovicia.
Olej na pł., 102×76 cm, nr inw. U 4.
66. Portret żony dr Vladana Djordjevicia.
Olej na pł., 68×55,5 cm.
Własność Muzeum Narodowego, Belgrad.

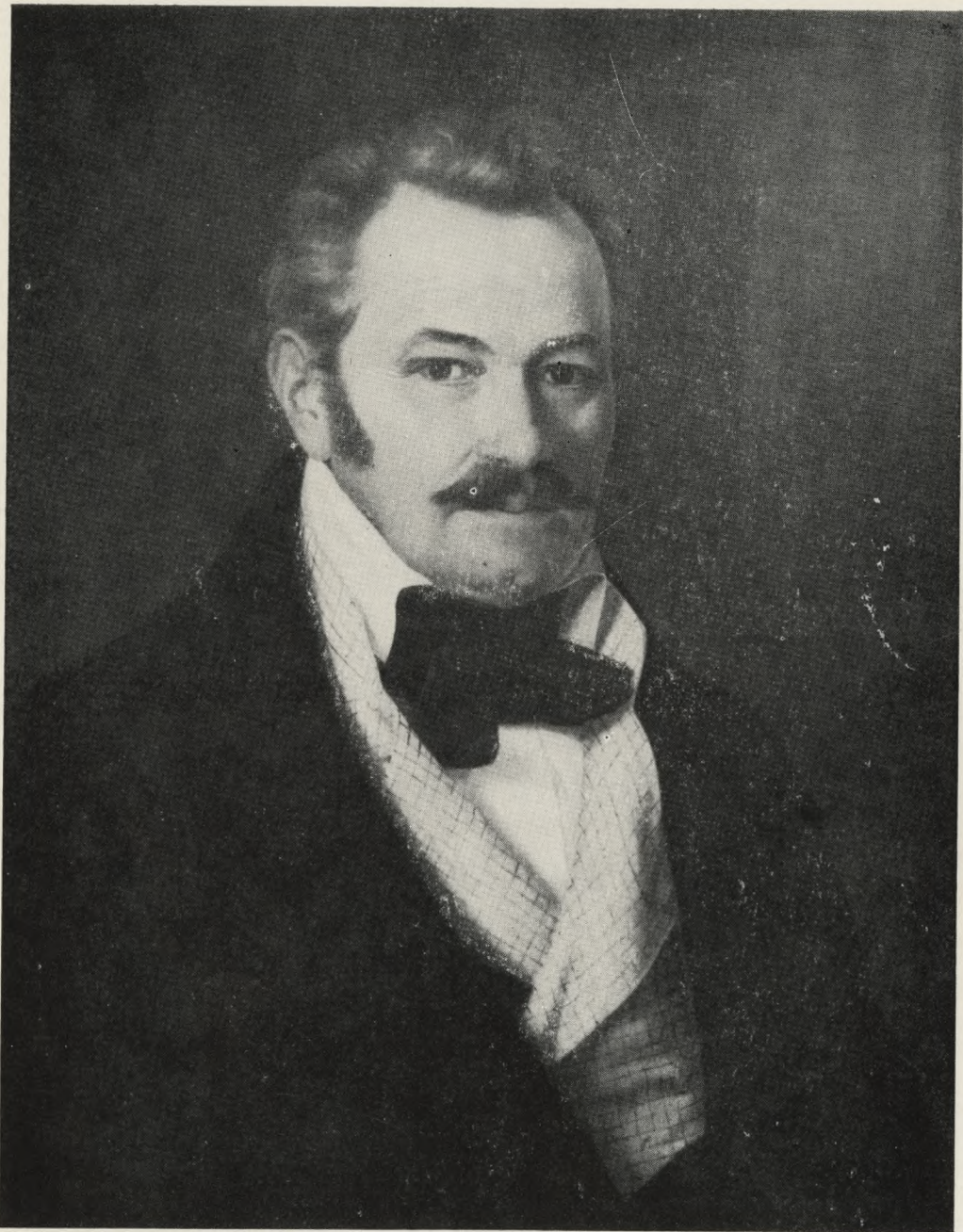
JOVAN POPOVIĆ, Portret Tomy Vučicia Perišicia, 1841.
nr kat. 41.

JOVAN POPOVIĆ, Portret Savki Simić, 1853. S. 101
nr kat. 53.

JOVAN POPOVIĆ, Portret małego Garašanina, 1853.
nr kat. 54.

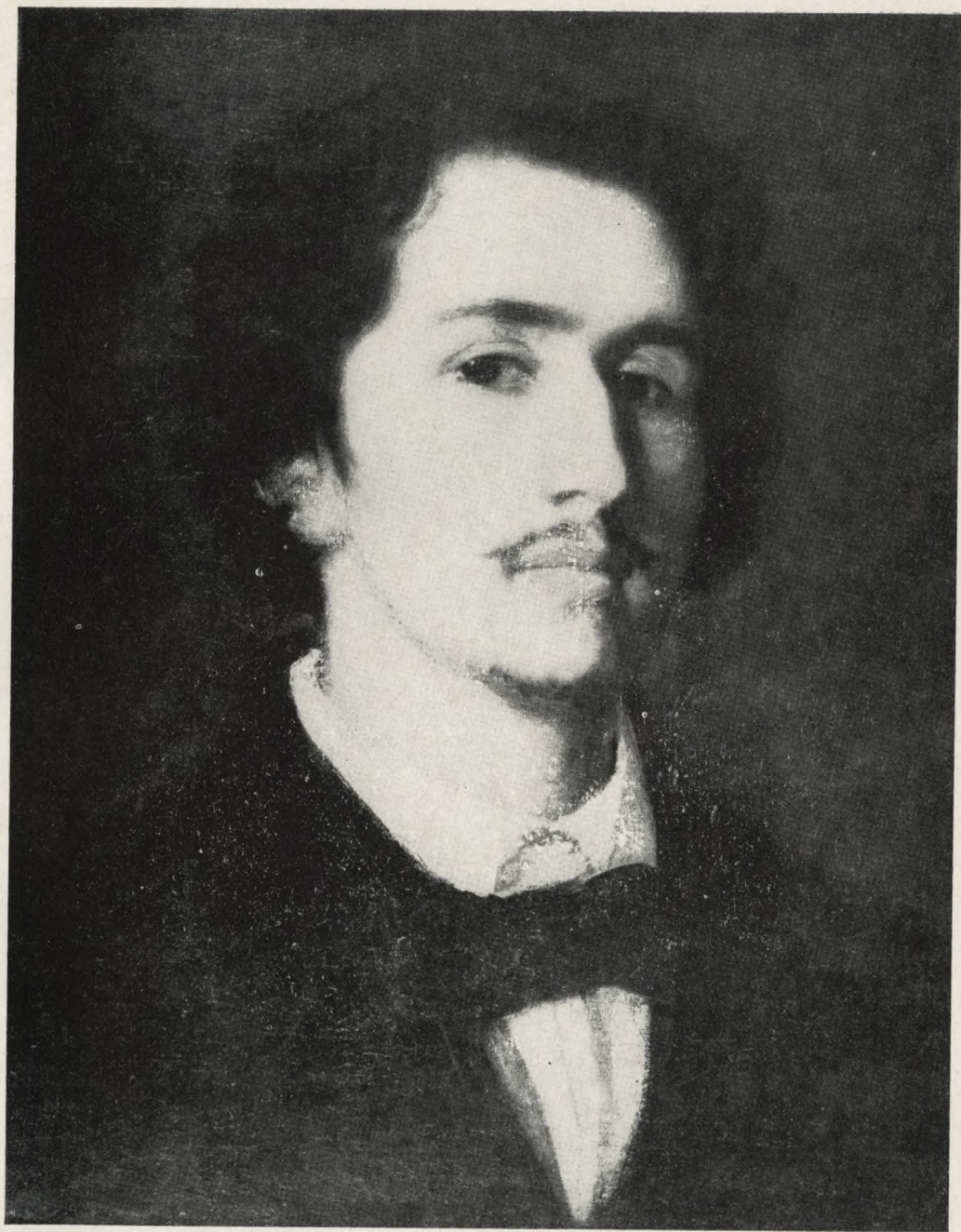
JOVAN POPOVIĆ, Portret Dimitrija Isailovicia, 1841.
nr kat. 43.

NIEZNANY ARTYSTA, Portret Savki Obrenović, 1845.
nr kat. 25.

UROŠ KNEŽEVIĆ, Portret Ljubomira Cincar Jankovicia, 1859.
nr kat. 20.

STEVAN TODORVIĆ, Autoportret, ok. 1859.
nr kat. 59.

JOVAN ISAJLOVIĆ MŁODSZY, Portret Miljaca Trifunovicia, pol.
XIX wieku.
nr kat. 6.

101-

